

Onderwerp Reactie audit committee op rapport Ernst&Young met de uitkomsten van de controle op de gemeenterekening 2012

Aan de leden van de raad

Telefoon 050 367 77 27 Bijlage(n) Ons kenmerk GR 13.3700633
Datum 22-05-2013 Uw brief van Uw kenmerk

Geachte raadsleden,

In zijn bijeenkomst van 15 mei jl. heeft het audit committee met de accountant en de wethouder van Financiën gesproken over de uitkomsten van de controle van de gemeenterekening 2012. Helaas was het rapport toen nog niet beschikbaar, inmiddels is dat wel het geval. Toch willen we, net zoals in de afgelopen jaren, met deze brief enkele aandachtspunten aan u meegeven die volgens ons van belang zijn wanneer u de jaarrekening en het rapport van bevindingen van de accountant met het college van B&W bespreekt. Daarbij gaan we in op de door de accountant benoemde top 3 en enkele andere onderwerpen die ook de afgelopen jaren de aandacht van het audit committee hadden, zoals de voorspelbaarheid van het rekeningresultaat, het weerstandsvermogen en de in controlverklaring.

Financiële positie gemeente nog steeds zwaar onder druk

Net als vorig jaar constateert de accountant dat de financiële positie van de gemeente zwaar onder druk staat. De afgelopen drie jaar is er een bedrag van 163 miljoen euro afgewaardeerd op de grondposities en het weerstandsvermogen is met een ratio van 0,6 onvoldoende. Zoals u weet zijn er ook forse financiële knelpunten voor de komende jaren, met een voorlopig tekort voor 2013 van 54 miljoen euro en voor 2014 een tekort van 72 miljoen euro. Daar komt bij dat zolang de crisis op de huizenmarkt en ten aanzien van de bedrijventerreinen aanhoudt, de gemeente met een omvangrijke grondpositie van 380 miljoen euro welhaast genoodzaakt zal zijn om daar jaarlijks verder op af te waarden. De accountant beklemtoont dan ook dat het noodzakelijk is om jaarlijks heel scherp naar de waardering van grondpositie van de gemeente te kijken. Het college van B&W gaat hier in zijn reactie op het accountantsrapport op in door aan te kondigen dat het in oktober een bijeenkomst met de raad wil organiseren met een actuele stand van zaken. De raad kan dan van tevoren invloed uitoefenen op hoe er naar de actualisering van de grondexploitaties moet worden gekeken. Voor het audit committee is het de vraag of dit voldoende is. Wellicht kan in oktober ook een overzicht worden verstrekt waarin wordt aangegeven welke acties er vanuit de gemeente zijn ondernomen die een positieve invloed kunnen hebben op de verkopen. Afgelopen januari is in dit kader al gesproken over het verstrekken van startersleningen, wellicht dat ook andere instrumenten zijn en worden ingezet.

Onderwerp Reactie audit committee op rapport Ernst&Young met uitkomsten controle jaarrekening 2012

Terugvalrisico

De accountant constateert andermaal dat er veel interne en externe ontwikkelingen op de gemeente afkomen. Enerzijds gaat het onder andere om rijksbezuinigingen en de decentralisaties, anderzijds gaat het om de interne organisatieontwikkeling die veel inzet van ambtenaren vereist. Dat betekent dat er een mogelijk terugval kan zijn: reguliere processen blijven mogelijk liggen en belangrijke thema's krijgen minder aandacht. Het onderkennen van dit risico is erg belangrijk en het audit committee heeft in zijn reactie op de managementletter 2012 al gevraagd om de kritische onderdelen van het reorganisatieproces, die kunnen leiden tot een terugval, in beeld te brengen en aan te geven op welke wijze geprobeerd wordt die terugval te voorkomen. Voor zover wij weten is op dit verzoek nog niet door het college van B&W ingegaan.

Voorspelbaarheid rekeningresultaat verbeterd

Ten opzichte van vorig jaar is de voorspelbaarheid van het rekeningresultaat (het voorspelde resultaat in Voortgangsrapportage III en het uiteindelijke resultaat in de rekening) verbeterd ten opzichte van vorig jaar. Toen was er een terugval te zien nadat er enkele jaren achtereenvolgende verbetering was geboekt. Op pagina 15 van de accountantsrapportage is dit mooi schematisch weergegeven. De accountant wijst erop dat de afwijking van 6,9 miljoen euro voordelig niet substantieel afwijkt van de voortgangsrapportage III, maar blijft aandacht vragen voor de voorspelbaarheid van de rekeningresultaten. Het audit committee sluit zich hierbij aan, dit is een thema wat ook door het audit committee al enkele jaren naar voren wordt gebracht en zeker gezien alle interne en externe ontwikkelingen blijft het belangrijk om de voorspelbaarheid op peil te houden. Het is een van de graadmeters van het in control zijn van de organisatie.

Overigens merkt het audit committee op dat de afwijking ten opzichte van de begroting 2013, toen een resultaat van 7,5 miljoen euro werd verwacht (en toen al is ingezet), wel weer vrij fors is gezien het tekort nu van 27,8 miljoen euro.

In controlverklaring

Voor de tweede keer is er bij de jaarrekening een in controlverklaring gevoegd. Dit is gebeurd op verzoek van de raad die hierover bij de bespreking van de jaarrekening 2009 een motie heeft aangenomen. In de in controlverklaring geeft het college van B&W een expliciete onderbouwing van de mate van in control zijn. Volgens het audit committee is dit een goed instrument om op basis van een vooraf vastgesteld normenkader de eigen prestaties te beoordelen. Ook is het audit committee tevreden dat er is gekozen voor een groeimodel. Dit tweede model is uitgebreid met normen ten aanzien van treasury. Het audit committee heeft afgesproken de in control verklaring volgend jaar te gaan evalueren en te kijken of dit echt toegevoegde waarde heeft.

Reactie B&W

In zijn reactie van 16 mei 2013 laat het college van B&W weten content te zijn met de goedkeurende verklaring van de accountant ten aanzien van zowel de getrouwheid als de

Onderwerp Reactie audit committee op rapport Ernst&Young met uitkomsten controle jaarrekening 2012

rechtmatigheid. In de aanloop naar de totstandkoming van de rapportage is er een discussie geweest tussen college en accountant over het aantal uitkeringsgerechtigden dat niet staat ingeschreven bij het UWV. Het gaat hier om 8% van het totaal aantal uitkeringsgerechtigden. Dit feit was al langer bekend maar leidde eerder niet tot consequenties. Naar aanleiding van een casus in Rotterdam zijn het rijk en de accountant hier nu strenger in en wordt er een rechtmatigheidsfout geconstateerd van 90 duizend euro. Het college heeft laten weten hierop direct actie te hebben ondernomen middels een brief richting de betreffende uitkeringsgerechtigden, waarin wordt opgeroepen zich in te schrijven bij het UWV.

Tot slot

Het audit committee spreekt zijn waardering uit voor de rapportage van de accountant. Het is helder geschreven in begrijpelijke taal en de accountant draait er niet omheen: als de boodschap is dat de financiële positie van de gemeente onder zware druk staat, dan wordt dat ook zo opgeschreven. Verder is het handig doorklikken een pre bij het lezen van dit stuk op tablet of laptop. In het rapport van de accountant komen uiteraard veel meer onderwerpen aan de orde. Met het bovenstaande heeft het audit committee enkele punten bij u onder de aandacht willen brengen en overigens kunnen we lezing van deze rapportage van harte bij u aanbevelen. Mocht u nog technische vragen hebben over de rapportage, dan kunt u rechtstreeks contact opnemen met de accountant, de heer Rob Bouman (06 – 2125 2753). We hopen u met deze brief van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet,
namens het audit committee,

B.M. Baldew,
Voorzitter.